

**A Magyar Nemzeti Bank elnökének
XX/2009. (xxx.) MNB rendelete**

**a fizetési rendszer működtetésére vonatkozó tárgyi, technikai, biztonsági és üzletmenet-
folytonossági követelményekről**

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 60. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja és (3) bekezdésének *a)* pontja alapján fennálló jogkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1.§

(1) A rendelet hatálya a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja szerinti fizetési rendszer működtetése tevékenységet a Magyar Köztársaság területén végző szervezetre (a továbbiakban, e rendelet alkalmazásában: pénzforgalmi elszámolóház) terjed ki.

(2) E rendeletnek a pénzforgalmi elszámolóházra vonatkozó szabályait a Magyar Nemzeti Bankra (a továbbiakban: MNB) mint fizetési rendszert működtető szervezetre is alkalmazni kell.

(3) E rendelet 3.§-ának (5) bekezdése, 9.§-ának (1) - (4) és (7) bekezdései, 10.§-ának (1) - (2) bekezdései, 11.§-ának (1) - (4) és (6) – (7) bekezdései rendelkezéseinek való megfelelést a pénzforgalmi elszámolóház mind az éles, mind a tartalék helyszínen tekintetében köteles biztosítani.

(4) Amennyiben a pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer működtetéséhez szükséges egyes tevékenységeinek ellátásához közreműködőt vesz igénybe, a pénzforgalmi elszámolóház és a közreműködő együttesen köteles biztosítani e rendelet vonatkozó szabályainak való megfelelést.

(5) Amennyiben a pénzforgalmi elszámolóház nem azonos a teljesítő féllel, e rendelet rendelkezéseit a teljesítő félre is alkalmazni kell.

2.§

E rendelet alkalmazásában

a) akcióterv: a krízishelyzetre való felkészülési feltételeket, a krízishelyzetre vonatkozó válaszlépéseket, alternatív, illetve visszaállítási és ellenőrző eljárásokat tartalmazó terv;

b) áttelepülés: a fizetési rendszer működtetéséhez kapcsolódó tevékenységek egészének vagy egyes részének másik helyszínen való végzése érdekében megtett intézkedés;

c) *együttműködő felek*: a fizetési rendszerben nevesített felek, így különösen a pénzforgalmi elszámolóház, az ügyfelek és a teljesítő fél;

d) *elektronikai védelem*: a biztonsági tevékenység végzését támogató elektronikus vagyondvédelmi rendszerek összessége;

e) *elektronikus vagyondvédelmi rendszer*: elektronikus jelző- vagy képi megfigyelőrendszer, illetve egyéb, jel és kép továbbítását lehetővé tevő, fény- vagy hangjelzést adó valamint egynél több csatornán átjelezni képes, belépési jogok automatizált kezelését biztosító elektronikus berendezések, műszaki megoldások összessége;

f) *éles helyszín*: olyan helyiség, épület vagy épületrészlet, amelyben a pénzforgalmi elszámolóháznak a fizetési megbízások és egyéb üzenetek feldolgozására szolgáló azon informatikai berendezései helyezkednek el, amelyek az adott elszámolási nap vonatkozásában az elszámolás eredményeit létrehozzák, és az ügyfelekhez, valamint a teljesítő félhez továbbítják;

g) *fizetési rendszer*: a Hpt. 2. számú melléklet I. Fejezet 18. pontjában meghatározott rendszer;

h) *helyreállítás*: a rendkívüli esemény bekövetkeztét követően megtett intézkedések, amelyek az ügyfelek számára szokásos üzletmenethez szükséges működési környezet újbóli rendelkezésre állását hivatottak biztosítani. Amennyiben a helyreállítás alatt a fizetési megbízások és egyéb üzenetek fogadása szünetel, úgy a működési környezet újbóli rendelkezésre állásának biztosítása a rendkívüli esemény miatti, üzenetfogadásra vonatkozó szünet bekövetkeztét megelőzően érkező fizetési megbízások és egyéb üzenetek feldolgozását is magába foglalja. Amennyiben a helyreállítás alatt a fizetési megbízások és egyéb üzenetek fogadása folyamatos, úgy a működési környezet újbóli rendelkezésre állásának biztosítása a fizetési megbízások és egyéb üzenetek feldolgozását is magába foglalja;

i) *jelentős hiba*: az informatikai rendszerek vagy a fizetési rendszer működését biztosító folyamatok, vagy azok alkalmazásának olyan rendellenessége, amely a pénzforgalmi elszámolóház üzletszabályzatában megállapított határidők betartását megghiúsíthatja, vagy az ügyfeleknél a fizetési megbízások küldésében vagy fogadásában fennakadást okozhat, vagy hibás elszámolási eredményekhez vagy hibás teljesítéshez vezethet;

j) *krízishelyzet*: rendkívüli esemény nyomán kialakult, az együttműködő felek szokásos napi tevékenységétől eltérő eljárást igénylő helyzet;

k) *logikai biztonság*: az informatikai erőforrások (rendszerek és alkalmazások) és a bennük kezelt információk biztonságát szolgáló védelmi intézkedések összessége;

l) *fizikai védelem*: a pénzforgalmi elszámolóház elhelyezésére szolgáló épület (épületrész), valamint a védendő helyiségek illetéktelen behatolás elleni fokozott védelmét, a védendő értékek biztonságos tárolásának kialakítását szolgáló építészeti-műszaki követelmények és eszközök;

m) *rendkívüli esemény*: mindazon emberi magatartások, természeti vagy technikai eredetű események, amelyek a pénzforgalmi elszámolóház lényeges erőforrásainak, rendszereinek – e rendszerek

összetevőinek, folyamatainak – hibáját, károsodását, működésük megszűnését okozva fenyegetést jelenthetnek a pénzforgalmi elszámolóház által működtetett fizetési rendszer működésére nézve;

n) tartalékhelyszín: olyan helyiség, épület vagy épületrészlet, illetve informatikai rendszer, ahová a pénzforgalmi elszámolóház az éles helyszínen vagy az abban üzemeltetett informatikai rendszerek tekintetében bekövetkező rendkívüli esemény hatására a fizetési megbízások vagy egyéb üzenetek feldolgozását, vagy az azt végző erőforrásokat részben vagy egészben áttelepíti;

o) újraindítás: a rendkívüli eseményt követően a szolgáltatásokra vonatkozó igények fogadásának ismételt biztosítása;

p) ügyfél: a fizetési rendszer résztvevői, és - ha vannak ilyenek - a közvetlen benyújtók;

q) üzletmenet folytonossági terv: krízishelyzet esetén a fizetési rendszer működését biztosító eljárásokat tartalmazó akciótervek rendszere;

r) védendő helyiség: olyan helyiség, ahol a fizetési rendszer működtetését végző informatikai rendszer üzemel, továbbá minden olyan - a pénzforgalmi elszámolóház által a titokvédelem szempontjából fontosnak minősített - helyiség, ahol üzleti vagy banktitkot, vagy fizetési titkot, illetve személyes adatokat tartalmazó iratokat, adathordozókat tárolnak, üzleti vagy banktitoknak, vagy fizetési titoknak minősülő, illetve személyes adatokat dolgoznak fel vagy kezelnek.

A fizetési rendszer működtetésének tárgyi, technikai feltételei

3.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház legalább egy éles, továbbá - rendkívüli esemény miatt szükséges részleges vagy teljes áttelepülés céljából - legalább egy tartalék helyszínnel rendelkezik.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház ügyvezető szerve az e rendelet 13.§ (2) bekezdésében meghatározott kockázatelemzés eredményeinek figyelembe vételével dönt a tartalékhelyszín földrajzi helyéről, felszereltségéről és készültségi fokáról.

(3) A tartalékhelyszín felszereltsége és készültsége, valamint a részleges, illetve teljes áttelepülés eljárásrendje oly módon biztosítja a 13.§ (6) bekezdésében meghatározott helyreállítási és újraindítási idők teljesülését, hogy a pénzforgalmi elszámolóház az éles helyszínről a tartalékhelyszínre történő részleges vagy teljes áttelepülés során az adott elszámolási napra vonatkozóan érkező, minden fizetési megbízás és egyéb üzenet tekintetében a fizetési rendszerre vonatkozó szabályoknak megfelelő szolgáltatást nyújtson.

(4) A pénzforgalmi elszámolóház az éles helyszín vonatkozásában csak olyan épületben vagy épületrészletben működhet:

a) amely a pénzforgalmi elszámolóház saját tulajdonában áll, vagy

b) amelyet a pénzforgalmi elszámolóház határozatlan időtartamú, a bérbevevő javára legalább egyéves felmondási időt biztosító szerződéssel kizárólagosan bérel.

(5) A fizetési rendszer működtetését támogató informatikai rendszerek, valamint a fizetési rendszer működésének zavartalanságát biztosító egyéb eszközök folyamatos energiaellátása érdekében a pénzforgalmi elszámolóház tartalék energiaforrással rendelkezik, és ennek rendeltetésszerű működéséről legalább 12 havonta jegyzőkönyv felvétele mellett meggyőződik. A fizetési rendszer működtetését támogató egyéb energia- és erőforrások, valamint nyersanyagok tekintetében a pénzforgalmi elszámolóház alternatív forrásokat határoz meg, amelyek az elsődleges források kiesése esetén biztosítják a folyamatos működést.

(6) A fizetési rendszer működtetéséhez az együttműködő felek között szükséges információáramlás folyamatossága érdekében a pénzforgalmi elszámolóház az együttműködő felek és a pénzforgalmi elszámolóház éles és tartalék helyszínei között

- a) legalább két független információközvetítési csatorna rendelkezésre állását biztosítja, ha a pénzforgalmi elszámolóház áll szerződéses jogviszonyban a külső kommunikációs szolgáltatókkal,
- b) legalább két független csatlakozási lehetőséget biztosít, ha az információközvetítési szolgáltatás rendelkezésre állásáról az együttműködő felek maguk gondoskodnak.

(7) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer éles helyszínének feldolgozó kapacitását oly módon alakítja ki, hogy az az elszámoláshoz alkalmazott technológia függvényében meghatározott kapacitástöbblet hozzáadásával biztosítsa az utolsó három évben mért legmagasabb napi fizetési megbízás és egyéb üzenet mennyiségének a pénzforgalmi elszámolóház szabályaiban meghatározott határidőn belül történő feldolgozását. A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer éles helyszíne feldolgozó kapacitásának megfelelőségét az informatikai környezet jelentős változásával járó, minden módosítás esetén ellenőrzi.

(8) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer működtetése tevékenységhez kapcsolódóan igénybe vett közreműködő által nyújtott szolgáltatásra vonatkozóan a szolgáltatási szintet kellő részletességgel szabályozó szerződést köt.

(9) A közreműködővel kötött szerződés tartalmazza legalább:

- a) a szolgáltatás tartalmának leírását,
- b) a szolgáltatás ellátásához használt eszközök és megoldások körét,
- c) a külső szolgáltató és a pénzforgalmi elszámolóház közötti információközvetítési megoldások leírását,
- d) a pénzforgalmi elszámolóház elvárásait, és ezek teljesítése ellenőrzésének szabályait,
- e) rendkívüli események besorolását és a közreműködő által vállalt kiszállási és hibajavítási határidőket,
- f) a felmerülő hibák javítása során a közreműködő és a pénzforgalmi elszámolóház közötti munkamegosztás rendjét és a felelősségi határok kijelölését,
- g) a közreműködő által nyújtott eszköz vagy szolgáltatás pénzforgalmi elszámolóház részére történő pótlására elegendő időt biztosító, egységesen mindkét fél részéről alkalmazható felmondási időt,
- h) a közreműködő megszűnése esetére vonatkozó, a szolgáltatás folyamatosságát biztosító intézkedések leírását,
- i) a fizetési rendszer működését érintő technológiai változások követésének rendjét.

(10) A közreműködővel kötött szerződésben meghatározott hibajavítási határidőket úgy kell meghatározni, hogy azok biztosítsák e rendelet 13.§-ának (6) bekezdésben foglalt helyreállítási és újraindítási határidők teljesülését.

A fizetési rendszer működtetésének általános biztonsági feltételei

Szervezeti feltételek

4.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház biztonsági szervezetet működtet vagy biztonságért felelős személyt alkalmaz.

(2) A biztonsági szervezet vagy a biztonságért felelős személy:

- a) irányítja a fizikai és a logikai biztonsági tevékenységek ellátását,
- b) végzi, illetőleg szervezi és felügyeli a munkavállalók támadás vagy egyéb vészhelyzet esetén követendő magatartására vonatkozó oktatást,
- c) elemzéseket végez, és javaslatokat tesz a megfelelő fizikai és logikai védelmi intézkedésekre és a biztonsággal összefüggő szabályokra,
- d) felelős a biztonságpolitika és a biztonsági szabályzat, valamint az informatikai biztonsági szabályzat szakmai tartalmáért, aktualizálásáért,
- e) ellenőrzi a biztonsági előírások végrehajtását.

(3) A biztonsági szervezet vezetője vagy a biztonságért felelős személy az általa végzett tevékenység tekintetében közvetlenül a pénzforgalmi elszámolóház első számú vezetőjének tartozik beszámolóssal.

(4) A pénzforgalmi elszámolóház a fizikai biztonsági tevékenység ellátására olyan személyt alkalmaz, aki:

- a) a pénzforgalmi elszámolóházzal munkaviszonyban áll,
- b) rendőrtiszti vagy katonai főiskolai vagy egyetemi végzettséggel, illetve egyéb egyetemi vagy főiskolai és felsőfokú biztonsági szakképesítést nyújtó végzettséggel, és
- c) legalább hároméves biztonsági, védelmi területen szerzett gyakorlattal rendelkezik.

(5) A pénzforgalmi elszámolóház a logikai biztonsági tevékenység ellátására olyan személyt alkalmaz, aki:

- a) a pénzforgalmi elszámolóházzal munkaviszonyban áll,
- b) információ-technológiai főiskolai vagy egyetemi végzettséggel, illetve egyéb egyetemi vagy főiskolai és felsőfokú informatikai biztonsági szakképesítést nyújtó végzettséggel, és
- c) legalább hároméves informatikai biztonsági területen szerzett gyakorlattal rendelkezik.

(6) A biztonsági szervezet vezetőjének vagy a biztonságért felelős személy az lehet, aki megfelel jelen § (4) vagy az (5) bekezdésében foglalt követelményeknek.

(7) A pénzforgalmi elszámolóház jelen § (4) bekezdése szerinti személy alkalmazását mellőzheti, ha a fizikai biztonsági tevékenység teljes körének végzésével a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaságot, vagy egyéni vállalkozót bíz meg.

(8) Jelen § (1), (4) és (5) bekezdéseiben említett feladatot az adott feladatot ellátó személyre vonatkozó feltételek betartása mellett ugyanazon személy is elláthatja.

Biztonságra vonatkozó szabályzatok

5.§

A pénzforgalmi elszámolóház a biztonsággal kapcsolatos minden információt, tényt, megoldást és adatot, ideértve a biztonság céljából megteremtett tárgyi, technikai, logikai feltételeket és ezek műszaki dokumentumait is, üzleti titokként kezel.

6.§

(1) A fizetési rendszer biztonságos működtetése érdekében a pénzforgalmi elszámolóház meghatározza a biztonságpolitikáját és a biztonság feltételeire vonatkozó elveket.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház a biztonságpolitikája alapján elkészített, a biztonsági kockázatokat és azok változásait figyelembe vevő, részletes védelmi intézkedéseket tartalmazó biztonsági szabályzattal rendelkezik.

(3) A biztonsági szabályzat legalább a következőket tartalmazza:

- a) a biztonsági szervezet vagy a biztonságért felelős személy feladatait, hatáskörét,
- b) a biztonság tárgyi feltételeinek megvalósításához szükséges eszközöket, eljárásokat, technikát, az alkalmazandó műszaki specifikáció (ajánlás, szabvány, illetőleg műszaki engedély) feltüntetésével együtt, és a védelem formái szerinti csoportosításban,
- c) a védendő helyiségeket magába foglaló épület (épületrészek) körét,
- d) a védendő helyiségek körét,
- e) a rendkívüli események kezelésének általános és speciális szabályait,
- f) a munkavállalók számára meghatározott, a biztonsági szabályok betartására vonatkozó általános és speciális felelősségi rendet,
- g) a munkavállalókra vonatkozó személyi védelmi intézkedéseket, kiemelve a fokozott veszélynek kitett munkakörök (személyek) védelmét,
- h) a munkavállalók biztonsági oktatásának rendjét,
- i) a biztonsági ellenőrzés módszertanának leírását, az intézkedések és a szankcionálás rendjét, a módszertanok fejlődésének követési rendjét.

7.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház a biztonságpolitikája alapján, a kockázatokat figyelembe vevő logikai biztonsági szabályzattal rendelkezik.

(2) A logikai biztonsági szabályzat legalább a következőket tartalmazza:

- a) a pénzforgalmi elszámolóház logikai biztonságának kialakításához használt módszertan megnevezését,
- b) a rendszer logikai felépítésének, fizikai kiterjedésének, a rendszer kapcsolatainak leírását,
- c) a védendő adatok és informatikai erőforrások körét,
- d) a rendszert érő fenyegetéseket és ezek mindegyikének megelőzésére vonatkozó biztonsági követelményeket,
- e) a logikai biztonság elemeit,
- f) a logikai biztonsági megoldások fejlődésének követési rendjét,
- g) a rendszer fejlesztésének és használatba vételének logikai biztonsági előírásait,

- h) a fizetési rendszer működtetésére vonatkozó logikai biztonsági elvárásokat,
- i) a fizetési rendszerrel kapcsolatos informatikai tevékenységekre vonatkozó szerepköröket, felelőségeket, jogosultságokat,
- j) a fizetési rendszer működtetésében résztvevő valamennyi személy számonkérhetőségének módját és a rendszerek sértetlenségét biztosító eljárásokat,
- k) a logikai biztonsági ellenőrzés módszertanának leírását, az intézkedések és a szankcionálás rendjét, a módszertanok fejlődésének követési rendjét,
- l) a kiszervezett tevékenységekre vonatkozó logikai biztonsági feltételeket és e feltételek teljesülésének a pénzforgalmi elszámolóház által, a kiszervezett tevékenységet végző közreműködőknél történő ellenőrzésének rendszerét,
- m) a maradék kockázatok a pénzforgalmi elszámolóház ügyvezető szerve általi megismertetésének és jóváhagyásának rendszerét.

Fizikai biztonsági feltételek

8.§

A pénzforgalmi elszámolóház a biztonság tárgyi feltételeit a tevékenységéhez kapcsolódó biztonsági kockázatok felmérése alapján, azokkal arányos módon és a vagyonbiztosításhoz szükséges követelmények figyelembevételével teremti meg.

9.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház a biztonsági szabályzatában foglaltak alapján – jelen § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével - gondoskodik az elhelyezésére szolgáló épület (épületrész) és védendő helyiségek mechanikai-fizikai védelméről.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház biztosítja, hogy az elhelyezésére szolgáló épület (épületrész) a külső határoló felületek tekintetében megfeleljen a Magyar Biztosítók Szövetsége (a továbbiakban: MABISZ) által közzétett „Betöréses lopás- és rablásbiztosítás technikai feltételei” című ajánlásban meghatározott részleges mechanikai-fizikai védelem követelményeinek.

(3) A pénzforgalmi elszámolóház biztosítja, hogy a védendő helyiségek határoló felületeinek a minősége megfeleljen a jelen § (2) bekezdésében említett ajánlásban meghatározott teljes körű mechanikai-fizikai védelem követelményeinek.

(4) A pénzforgalmi elszámolóház a Magyar Szabványnak és a Magyar Biztosítók Szövetsége (a továbbiakban: MABISZ) által közzétett „Betöréses lopás- és rablásbiztosítás technikai feltételei” című ajánlásban meghatározott teljes körű elektronikai jelzőrendszer követelményeinek megfelelő védelmi rendszerrel gondoskodik a védendő helyiségek elektronikai védelemmel való ellátásáról.

(5) Elektronikus vagyonvédelmi rendszereket csak

- a) a biztonsági szervezet vezetője, a biztonságért felelős személy, illetve a pénzforgalmi elszámolóház szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb személy által jóváhagyott terv alapján lehet telepíteni,
- b) a külön jogszabályban előírt szakirányú végzettséggel rendelkező személy tervezhet, telepíthet és tarthat karban.

(6) A pénzforgalmi elszámolóház biztosítja, hogy az elektronikus vagyonvédelmi rendszerek programozásához és a kezelői jogosultság kiadásához szükséges kódok a biztonsági szervezet vezetőjénél, a biztonságért felelős személynél vagy az általuk írásban felhatalmazott személynél, illetve a pénzforgalmi elszámolóház szervezeti és működési szabályzatában meghatározott személynél, a biztonságos őrzés és a hozzáférési jogosultság szabályozása mellett rendelkezésre álljanak.

(7) A pénzforgalmi elszámolóház gondoskodik az automatikus távjelzés továbbítására alkalmas összeköttetésnek az elektronikus vagyonvédelmi rendszerek központja és valamely távfelügyeleti szolgáltatást nyújtó vagyonvédelmi társaság fogadó központja között történő kiépítéséről és folyamatos működtetéséről.

10.§

(1) A fizetési rendszer működését támogató informatikai rendszerek elhelyezésére szolgáló helyiségek (továbbiakban: gépterem) rendelkeznek

- a) a gépteremben elhelyezett számítástechnikai berendezések számára optimális hőmérsékletet biztosítani képes klímaberendezéssel,
- b) tűzjelző berendezéssel,
- c) a számítástechnikai berendezéseket nem károsító tűzoltási technológiával,
- d) nedvesség detektáló berendezéssel.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház gondoskodik arról, hogy a jelen § (1) bekezdésében nevesített eszközök által adott figyelmeztető és hibajelzések legalább kettő, egymástól független jeladón keresztül eljussanak a fizetési rendszer működését felügyelő személyzethez.

11.§

(1) A mechanikai-fizikai, illetve elektronikai védelem kialakítására kizárólag az Európai Unióban elfogadott minősítő szervezet, vagy a MABISZ által kiadott, a biztonságtechnikai termék megfeleléségre vonatkozó ajánlással rendelkező eszközt lehet alkalmazni.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház gondoskodik a kizárólagos használatában lévő épületben, illetve épületrészben üzemelő védendő helyiség mechanikai-fizikai és elektronikai védelmének az épület egésze, illetve az épületrész védelmi rendszerbe történő beillesztéséről.

(3) A védendő helyiségek körére a pénzforgalmi elszámolóház a kockázatokkal arányos beléptető rendszerrel rendelkezik, amely biztosítja a személyek mozgásának visszakereshetőségét és egyértelmű azonosítását.

(4) A pénzforgalmi elszámolóház

- a) a működését biztosító, a napi teendők ellátásához már nem szükséges iratokat, adathordozókat (számítógépes programok biztonsági másolata, archivált adatok, biztonsági mentések stb.) zárható és legalább 30 perces tűzállóságú elkülönített helyiségben tárolja,
- b) az iratok és adathordozók másodpéldányát (másolatát) zárható és legalább 30 perces tűzállóságú, az a) pontban említettől különböző, elkülönített helyiségben őrzi.

(5) A pénzforgalmi elszámolóház iratkezelési szabályzatban határozza meg azoknak az iratoknak és adathordozóknak a körét, amelyek tárolásáról és őrzéséről a jelen § (4) bekezdésében foglaltak szerint gondoskodik.

(6) A pénzforgalmi elszámolóház a védendő helyiségeire vonatkozóan 24 órás őrszolgálatot biztosít, kivéve, ha a pénzforgalmi elszámolóház által stratégiai fontosságúnak minősített épületrész olyan épületben található, amely épület tulajdonosa vagy üzemeltetője az egész épületre vonatkozóan az e rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítja az őrszolgálatot vagy a pénzforgalmi elszámolóház e rendelet 4.§ (7) bekezdés alapján a 4.§ (4) bekezdés szerinti személy alkalmazását mellőzi.

(7) A pénzforgalmi elszámolóház az őrszolgálatot ellátó személy szolgálati helyét a helyi adottságok és a pénzforgalmi elszámolóház biztonságpolitikája alapján határozza meg. A pénzforgalmi elszámolóház gondoskodik arról, hogy az őrszolgálatot ellátó személy szükség esetén a rendkívüli helyzet elhárítása céljából a hatóságot vagy közreműködőt távjelzéssel vagy távközlési vonalon keresztül, valamint más alkalmas módon haladéktalanul értesítse.

Logikai biztonsági feltételek

12.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési forgalom lebonyolításának folyamatai tekintetében biztosítja a folyamatot alkotó egyes elemi események egyértelmű és visszakereshető azonosítását, valamint – amennyiben ezek nem automatizált módon történtek meg – az elemi események személyekhez kötését.

(2) A pénzforgalmi elszámolóház úgy alakítja ki a pénzforgalmi rendszer működési rendjét, hogy az az egyes, emberi közreműködést igényelő elemi események végrehajtásakor biztosítsa az emberi beavatkozásból fakadó esetleges hibák megelőzését segítő, folyamatba épített kontrollt.

(3) A pénzforgalmi elszámolóház folyamatosan naprakész jogosultság-nyilvántartással rendelkezik.

(4) A pénzforgalmi elszámolóház informatikai környezete csak akkor módosítható, ha a tervezett változtatás végrehajtásának kockázatával arányos, megfelelő időtartamú és tartalmú tesztelés alapján egyértelműen megállapítható, hogy a változás élesítése a fizetési rendszer működésében zavart nem okozhat. A pénzforgalmi elszámolóház a tesztelésbe a változtatás jellegétől függően bevonja az érintett együttműködő feleket és az érintett közreműködőket.

(5) A pénzforgalmi elszámolóház részletes nyilvántartást vezet a fizetési rendszer működése során bekövetkezett rendkívüli esemény bekövetkeztéről, annak hatásáról (ezen belül külön részletezve az ügyfelekre gyakorolt hatást), a rendkívüli esemény okáról, a hiba elhárításának menetéről és a hiba jövőbeni előfordulását megelőző intézkedésekről. A nyilvántartás a rendkívüli eseményre vonatkozó információt az esemény bekövetkeztét követő 5 évig tartalmazza.

Üzletmenet-folytonosság

13.§

(1) A pénzforgalmi elszámolóház olyan üzletmenet-folytonossági tervvel rendelkezik, amely az intézkedésre jogosult, felelős személyek megjelölésével részletes akcióterveket tartalmaz a rendkívüli esemény bekövetkeztekor a szolgáltatás lehető leggyorsabb helyreállítására, illetve a folyamatos üzletmenet biztosításával a fizetési rendszer működtetésének krízishelyzetben történő folytatására. A pénzforgalmi elszámolóház a hatályos üzletmenet-folytonossági terv érintettek számára történő elérhetőségét mind az éles, mind a tartalékhelyszínen folyamatosan biztosítja.

(2) Az üzletmenet-folytonossági terv a Hpt. 13/C.§-ának (2) bekezdése szerinti gyakorisággal, az üzletmenet-folytonosságot fenyegető rendkívüli eseményekben realizálódó lehetséges kockázatok teljes körének felmérésén és elemzésén alapuló kockázatelemzés alapján készül.

(3) A jelen § (2) bekezdésében szabályozott kockázatelemzés tartalmazza:

- a) a fizetési rendszer szolgáltatásainak, és ahhoz tartozó folyamatoknak a teljes körű felmérését,
- b) a folyamatok prioritási sorrendbe helyezését, mely rangsor irányadó az üzletmenet folytonossági tervezés során,
- c) a folyamatokhoz kötődő lehetséges kockázati események körének teljes körű feltérképezését,
- d) a folyamatokhoz rendelt kockázati események bekövetkeztekor várható kár becslését, pénzbeli kifejezését (kockázati szintek),
- e) a kockázati szintekkel arányos helyreállítási és újraindítási idők és eljárások meghatározását.

(4) Az üzletmenet-folytonossági terv és az ebben leírt intézkedések a rendkívüli események bekövetkezése esetére oly módon biztosítják a jelen § (6) bekezdésében meghatározott helyreállítási és újraindítási idők teljesülését, hogy a pénzforgalmi elszámolóház az éles helyszínről a tartalékhelyszínre történő részleges vagy teljes áttelepülés során az adott elszámolási napra vonatkozóan érkező, minden fizetési megbízás és egyéb üzenet tekintetében a fizetési rendszerre vonatkozó szabályoknak megfelelő szolgáltatást nyújtson.

(5) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer működése kapcsán elvárt helyreállítási és újraindítási idő meghatározásakor figyelembe veszi a fizetési rendszer szabályait, így különösen a szolgáltatás jellegét.

(6) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer működése kapcsán elvárt helyreállítási és újraindítási időt úgy állapítja meg, hogy az biztosítsa:

a) a napi egy elszámolási és teljesítési ciklust alkalmazó fizetési rendszer esetén az adott elszámolási napra vonatkozóan érkező, minden fizetési megbízás és egyéb üzenet tekintetében a fizetési rendszerre vonatkozó szabályoknak megfelelő szolgáltatásnyújtást a következő elszámolási napnak a pénzforgalmi elszámolóház szabályzatában meghatározott kezdetét megelőzően,

b) a napi több elszámolási és egy vagy több teljesítési ciklust alkalmazó fizetési rendszer esetén az ügyfelek számára az adott elszámolási napon legalább egy teljes elszámolási és teljesítési ciklus igénybevételét,

c) a folyamatos elszámolást és teljesítést alkalmazó fizetési rendszer esetén a rendkívüli esemény bekövetkezésétől számított három órán belüli újraindítást.

(7) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer informatikai környezetét és működési feltételeit úgy alakítja ki, hogy az adott üzleti év elszámolási napjainak döntő többségében biztosítsa a fizetési rendszer zökkenőmentes és biztonságos működését, az általa nyújtott szolgáltatások folyamatos elérhetőségét.

(8) A pénzforgalmi elszámolóház az üzletmenet-folytonossági tervben meghatározza:

- a) az egyes feldolgozási helyszínek működtetésbe történő bevonásának rendjét,
- b) fizetési rendszer krízishelyzetben történő működtetését biztosító erőforrások egyes elemeit és egészét,
- c) az üzletmenet-folytonosságot szolgáló akciótervek tesztkörnyezetét és tesztelési gyakoriságát,
- d) az üzletmenet-folytonossági terv felülvizsgálatának gyakoriságát és eljárási rendjét.

(9) Az üzletmenet-folytonossági terv előírja a teszteredmények a pénzforgalmi elszámolóház ügyvezető szerve számára történő megismertetését, valamint az üzletmenet-folytonossági terv lebonyolításában érintett minden munkavállaló – a munkába lépését megelőző, valamint a továbbiakban rendszeres - üzletmenet-folytonossági oktatását.

(10) A jelen § (8) bekezdésében előírt tesztelési gyakoriság nem haladhatja meg az egy évet.

(11) Az üzletmenet-folytonossági tervet abba beépített vagy külön dokumentumba foglalt krízis-kezelési és krízis-kommunikációs terv egészíti ki, amely a rendkívüli helyzet hatékony kezelését biztosító módon legalább a következőket tartalmazza:

- a) az egyes döntési pontokat, illetve azokra vonatkozó döntési jogköröket,
- b) a döntési jogköröket gyakorlók, illetve helyettesük legalább két, egymástól független módon történő elérhetőségét,
- c) eskalációs eljárást,
- d) krízis-kommunikációs irányelveket,
- e) a krízis-kezelési és krízis-kommunikációs terv tesztelésének gyakoriságát, formáját és mélységét.

(12) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer tartalék helyszínének feldolgozó kapacitását oly módon alakítja ki, hogy az az elszámoláshoz alkalmazott technológia függvényében meghatározott kapacitástöbblet hozzáadásával biztosítsa az utolsó három évben mért átlagos napi fizetési megbízás és egyéb üzenet mennyiségének a pénzforgalmi elszámolóház szabályaiban meghatározott módon történő feldolgozását a rendkívüli eseményekre meghatározott helyreállítási és újraindítási idő betartásával. A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer tartalék helyszíne feldolgozó kapacitásának megfelelőségét az informatikai környezet jelentős változásával járó, minden módosítás esetén ellenőrzi.

(13) A fizetési rendszer működését érintő változások során a változáskezelési eljárás tartalmazza az üzletmenet-folytonossági tervezési szempontokat.

(14) A pénzforgalmi elszámolóház a kulcsemberek-kockázatot a jelen § (2) bekezdése szerint végzett kockázat-elemzése során értékeli, és a jelen § (3) bekezdése szerint meghatározott kockázati szinttel arányos lépéseket tesz a kockázat csökkentése érdekében.

(15) A pénzforgalmi elszámolóház a fizetési rendszer működtetése kapcsán biztosítja, hogy a fizetési rendszer működtetéséhez szükséges ismeret és tudás ne koncentrálódjon egyetlen személynél olyan mértékben, hogy a személy kiesése a fizetési rendszer zökkenőmentes működését veszélyeztetné.

(16) Amennyiben a pénzforgalmi elszámolóház nem azonos a teljesítő féllel, mind a pénzforgalmi elszámolóház, mind a teljesítő fél úgy határozzák meg üzletmenet-folytonossági eljárásaikat, hogy azok kölcsönösen támogassák a fizetési rendszer működtetése tevékenység jelen rendeletben meghatározott, a másik fél által végzett feladatainak végrehajthatóságát.

Az MNB engedélyezési eljárásához kapcsolódó rendelkezések

14.§

Az e rendelet 3-13.§-ainak való megfelelést bizonyító okiratokat a pénzforgalmi elszámolóház a Hpt. 19/A.§-ában és 19/C.§-ában leírt engedélyezési eljáráshoz benyújtja.

Záró rendelkezések

15.§

(1) Ez a rendelet 2010. július 1-jén lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a fizetési rendszer működtetésére vonatkozó tárgyi, technikai, biztonsági és üzletmenet folytonossági követelményekről szóló 19/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet.

16. §

(1) E rendelet 15. §-ának (2) bekezdése 2010. július 2-án hatályát veszti.

(2) E § 2010. július 3-án hatályát veszti.

Simor András s.k.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke